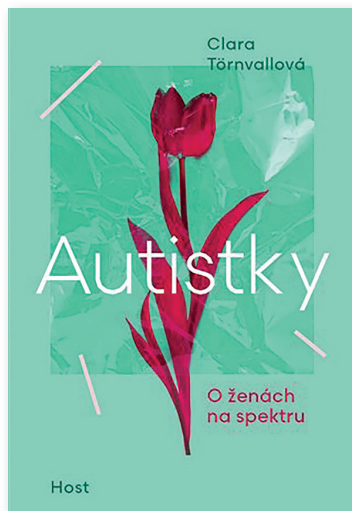

Jak se nám líbí...

Knihy, o kterých se mluví a které jsou aktuálně na pultech, hodnotí Michaela Kučerová a Lucie Fendrychová.

Clara Törnvall Autistky

Po pár stránkách se mi začalo rozsvěcovat. AHA, tak proto se moje oblíbená žena, kterou znám od dětství a máme se moc rády, chová takhle. Jinak

to neumí, protože vykazuje určité autistické rysy. Ale nikdy mě to nenapadlo. Ona parádně funguje, má hodně náročnou práci v zahraničí. Ale třeba několik týdnů se vůbec neozve. Prý proč, když se nic neděje. A já tohle nemohla nikdy pochopit. Až teď.

Švédka Clara v knize popisuje svůj případ. Celý život měla pocit, že je divná, vykořeněná a neschopná. Dělal jí problém „normálně“ fungovat. Až ve dvaačtyřiceti letech se dočkala úlevy. Byla diagnostikovaná. Autismus. Pochopila, proč nezvládá běžné úkony, konverzaci, péči o domácnost, děti a vztahy s okolím bez nesmírného vypětí a únavy. Proč ji nebaví tlachání s kamarádkami, kolegy, neumí se přizpůsobovat okolí, nerozumí diplomatickým lžím a říká vše na rovinu. Claře se ulevilo tak moc, že o tom napsala výbor-

nou knihu. Vykresluje v ní jiný obraz, než známe, nebo máme uložený v mozku. V osobním vyprávění mísí prvky odborné literatury s rozhovory s dalšími ženami na spektru a zpochybňuje náš pohled na normalitu a odchylky od normálu. Zabrousila i do historie a zjistila, že na světě bylo a je žen, které se nechovaly a nechovají typicky pro většinovou společnost (odborně neurotypicky), daleko víc, než předpokládala. A že má vlastně velikou kliku na dobu, ve které žije, protože ještě před 20 lety se autismus u žen téměř vůbec neřešil. Byla to záležitost mužů. Clara své současnice vyzpovídala a zjistila, že jejich prožívání a chování se od běžných představ společnosti o autismu velmi liší. Nejsou to jen podivínky trávající na neměnných rituálech (i když rituály mají rády) nebo geniální matematicky absolutně odtržené od reality. Jsou to

ženy, které žijí vedle nás, s námi v denním kontaktu, mají partnery, děti, pracují, nakupují, vaří, sportují, milují cestování, kulturu. Jen se prostě chovají trochu odlišně. A těch odlišností je velmi široké spektrum. Třeba stejně jako moje oblíbená žena nepotřebují nadměrně komunikovat a zbytečně ztrácejí čas mluvením na prázdko. O ničem. Co jsme dneska dělaly, jak jsme se měly, co je nového? Ztráta času. Zásadní věci víme, tak co dál řešit. Nebo jim třeba dá daleko více práce zorganizovat chod domácnosti než lékařský výzkum. Nebo řeknou šéfce do očí, že je kráva, protože je vyhodila z práce, i když věděla, že pracují dobře. Jenže nezapadly do kolektivu a šéfka to neuměla jinak vyřešit.

**Clara Törnvall
Autistky
Host, 273 korun
Hodnocení ★★★★★**